

ДОШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ

*Алексєенко-Лємовська Л.***ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ДІЮЧИХ ПРОГРАМ ВИХОВАННЯ ТА НАВЧАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ ЩОДО РОЗВИТКУ СЛОВНИКА В ПРОЦЕСІ ТЕАТРАЛІЗОВАНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

У дошкільній ланці освіти змінилися акценти навчально-виховної роботи, тобто відбувся перехід від накопичення знань, умінь, навичок до набуття дитиною життєвої компетентності. Словниковий склад мовлення - це будівельний матеріал для спілкування та пізнання дійсності.

Поява нових видів діяльності, ускладнення спілкування з дорослими та однолітками, розширення кола життєвих зв'язків і відносин, до яких включена дитина, призводить до інтенсивного розвитку, по-перше, всіх сторін розвитку мовлення (словника, звукової культури, граматичної будови), по-друге, його форм (контекстного та пояснювального) і функцій (узагальнюючої, комунікативної, плануючої, регулюючої, знакової). У дошкільника складаються тонкі та диференційовані звукові образи слів. У розвитку словника спостерігаються значні кількісні та якісні зміни. У мовленні дитини стає не тільки більше слів, але й відбувається розвиток їх значень. Оволодіння значенням слова є складним завданням для дошкільника, який володіє обмеженими знаннями та недостатнім умінням узагальнювати. Іноді дитина, засвоївши будь-яке слово, не розуміє ще його справжнього значення і тлумачить його по-своєму, відповідно до обмеженого власного досвіду. Саме тому, одним із ефективних засобів збагачення словника дошкільників вважаємо театральну-ігрову діяльність.

Науковці наполягають на необхідності забезпечення активної мовленнєвої практики засобами різних видів дитячої творчості. Серед них вони називають насамперед гру-драматизацію як різновид театралізованої гри (О.П.Аматьєва, Н.В.Водолага, Н.С.Карпинська) та художньо-продуктивну діяльність (Т.В.Компанцева, С.В.Ласунова, Т.Г.Постоян та ін.). У численних працях (О.П.Аматьєва, А.М.Богущ, Л.В.Ворошніна, Н.В.Гавриш, Н.С.Карпинська, С.В.Ласунова, Н.Н.Насруллаєва, Т.Г.Постоян, Ю.М.Перенчук, Г.І.Сорокіна, Л.В.Таніна, О.С.Ушакова) ці види діяльності виступають як засіб розвитку творчих здібностей дітей, формування різних сторін і якостей мовлення [1;2]. Так, у низці досліджень гра-драматизація визначається як засіб розвитку творчих здібностей; особливий вид ігрової діяльності, в якому творчість дітей реалізується у виконанні ролі, що визначена сюжетом та ідеєю твору (Н.С.Карпинська); засіб формування образності та виразності мовлення (О.П.Аматьєва, Н.Н.Насруллаєва, С.М.Чемортан). Науковці вбачають у ній ефективний спосіб розвитку художнього сприймання, кращого засвоєння казок (Н.С.Карпинська, О.С.Ушакова), інтелектуально-мовленнєвого розвитку (Г.І.Сорокіна).

Учені (Ю.М.Косенко, Ю.М.Перенчук, Л.С.Фурміна) досліджують творчі прояви дошкільників у театральній-ігровій діяльності, яка у своїй основі містить творчий початок і сама по собі є художньою діяльністю, відзначають, що величезний творчий потенціал дошкільників проявляється у відтворенні літературних текстів, сюжетоскладанні.

Водночас вивчення стану означеної проблеми засвідчило однобічний підхід до лексичного розвитку дошкільників, що обмежується ситуацією організованого навчання і недостатнім використанням набутих умінь в інших видах діяльності (ігровій, театралізованій, комунікативній тощо).

Нерозробленість проблеми збагачення словника дошкільників у театральній-ігровій діяльності не дозволяє максимально повно й успішно розв'язувати це завдання. Разом із тим театральній-ігровою діяльністю має величезний потенціал для

розвитку словника дошкільнят, оскільки виступає в трьох аспектах: як гра, праця та видовище. Так, під час гри відбувається засвоєння нових слів; у праці активізується словник дошкільнят; під час видовища словник дітей збагачується образною емоційно-забарвленою лексикою.

Аналіз стану означеної проблеми у практиці роботи дошкільних закладів вважаємо за доцільне розпочати з огляду діючих програм навчання та виховання дітей дошкільного віку («Малютко», «Дитина», «Дитина в дошкільні роки», «Базовий компонент дошкільної освіти в Україні», «Витоки мовленнєвого розвитку») щодо розвитку словника дошкільників та театралізованої діяльності [3;4;5].

Програми	Розвиток словника	Театралізована діяльність
3 роки		
Програма «Дитина»	Збагачувати словниковий запас дітей словами - назвами предметів навколишнього світу, явищ природи, назвами дій, ознак. Привчати до вживання слів вітання, прощання, подяки; спільнокореновими словами, словами, що означають протилежні дії, словами з однаковими суфіксами та префіксами, звуконаслідувальними словами; словами близького та протилежного значення. Учити правильно користуватися словами, що означають частини тіла людей або тварин. Розвивати вміння характеризувати предмет за істотними ознаками і діями.	Створювати умови для виникнення ігор за змістом відомих творів дитячої художньої літератури та фольклору. Вчити дітей супроводжувати ігрові висловлювання відповідними рухами, які створюють виразний образ.
4 роки		
	Поповнювати словниковий запас складними словами; словами - назвами тварин жіночого роду та назвами малят тварин, словами-назвами предметів із пестливими суфіксами, словами - назвами людей за фахом, дією, за характерною ознакою, словами - назвами ознак; словами з близьким та протилежним значенням. Розвивати вміння групувати предмети за характерними ознаками, властивостями.	Розвивати інтерес до драматичних ігор, інсценівок, театралізація, бажання виконувати окремі ролі. Формувати елементарні навички володіння мовою жестів. Учити імітувати рухи людей, тварин (персонажів ігор-драматизацій), передавати мімікою певний стан людини. Привчати створювати своєрідність кожного ігрового образу за допомогою діалогів. Вправляти в умінні інтонаційно передавати настрій персонажа. Вчити способів водіння ляльок типу образних іграшок, настільного театру і театру рукавички, театру на фланелеграфі.
5 років		
	Збагачувати словник дітей синонімами, активізувати їх	Вчити за власним бажанням розігрувати інсценівки за змістом

	<p>уживання, вчити за завданням добирати деякі з них. Учити добирати слова протилежного значення (антоніми); омоніми. Розширювати знання і розуміння багатозначних слів; запас прикметників і прислівників, що характеризують зовнішність, риси, поведінку людини і тварин, властивості предметів. Учити добирати спільно з вихователем дієслова, прикметники до іменників і навпаки, прислівники до дієслів і навпаки. Стимулювати образне вживання слів. Поповнювати словник узагальнюючими словами. Ознайомити з деякими фразеологізмами. Виховувати у дітей стилістичне чуття. Розвивати інтерес дітей до незнайомих та малознайомих слів.</p>	<p>знайомих літературних творів та усної народної творчості. Удосконалювати навички володіння мовою жестів та імітаційних рухів. Вправляти дітей у наслідуванні поз людей у різних ситуаціях. Учити передавати відповідними рухами дії людей (наприклад, як мати колише дитя), характерні професійні рухи музиканта, швачки, столяра, доярки, пташниці тощо. Допомогати дітям створювати ігрове середовище, виготовляти ляльки, деталі костюмів, декорацій.</p>
Програма «Малютко»	3 роки	
	<p>Збагачувати словник дітей відповідно до теми: «Дитячий садок»; «Сім'я»; «Ігри та іграшки»; «Професії»; «Побутові предмети»; «Меблі»; «Одяг та взуття»; «Тварини»; «Пори року»; «Свята»; «Транспорт». Уводити в словник вихованців слова, що означають назви дій, якостей, ознак властивостей предметів, речей, явищ. Учити вживати та розуміти узагальнюючі поняття (іграшки, меблі, одяг, взуття, квіти). Уточнювати та активізувати словник дітей, використовуючи художню літературу, фольклор.</p>	
4 роки		
	<p>Продовжувати збагачувати словник дітей відповідно до тем: «Дитячий садок»; «Сім'я»; «Родинні стосунки»; «Взаємостосунки дітей»; «Навколо рідної природи»; «Праця дорослих»; «Транспорт»; «Дитина між людей»; «Побут, меблі, одяг, взуття»; «Наші найменші друзі»; «Наша Україна»; «Святкові дні»; «Ввічливі слова». Збагачувати</p>	<p>Давати емоційно-моральні оцінки персонажам - їхнім діям, учинкам, виявляти своє почуття, ставлення до наслідуваних у грі людей та явищ. Прагнути бути корисним усім учасникам гри. виявляти увагу до їхніх потреб, по-дружньому ставитись до кожного. Активно оволодівати засобами емоційної виразності: виконувати роль чи зацікавлюючи розповіддю про</p>

	<p>словник складними словами зі з'єднувальними голосними о, е (снігопад, паровоз), частками ось, хай, уже. Стимулювати дітей вживати епітети, метафори, порівняння, синоніми, антоніми, образні вирази, приказки, прислів'я; використовувати видові та родові узагальнюючі поняття (посуд, овочі, рослини, тварини). Активізувати словник дошкільників за допомогою ігор, вправ, розглядування іграшок, предметів, картин, читання художніх творів, малих жанрів фольклору. Уточнювати розуміння дітьми абстрактних, часових, просторових понять. Слів з переносним значенням, фразеологічних виразів.</p>	<p>неї, міняти інтонацію залежно від характерологічних особливостей образу, емоційно відтворювати діалоги діючих осіб, передавати моральну суть, настрій образу (наприклад, добрий, веселий, сердитий тощо). Користуватися засобами емоційної виразності: інтонацією, мімікою, жестами, позою, ходом, характерними рухами. Передавати почуття радості, прикросів, гумору, ліризму. Вдало користуватися засобами виразності, розігруючи нескладні сценки, літературні і казкові сюжети, відтворюючи образи з достовірною виразністю. Опанувати деякі способи водіння ляльок, образних іграшок, ляльок-петрушок та маріонеток, а саме виводити ляльку на сцену, водити її по сцені, робити повороти, нахилити, розводити руки в сторону. Виявляти доброзичливе ставлення до несміливих дітей, чергуватись з ними ролями глядачів та виконавців.</p>
5 років		
	<p>Уточнювати та активізувати словник дітей відповідно до тем попередніх груп. Збагачувати словник новими словами в темах: «Народні вироби»; «Українські обряди та традиції»; «Морально-етичні взаємини між людьми»; «Дорожній рух»; «Запрошуємо в гості»; «Доброзичливі сусіди»; «Спорт»; «Професії моїх батьків». Учити використовувати слова, що означають назви якостей, властивостей, матеріалу різних предметів та речей; добирати синоніми, порівняння, слова з протилежним значенням - антоніми, спорідненні слова; слова різного типу творення, складноскорочені слова, словосполучення. Ознайомити вихованців з багатозначними словами, омонімами. Розширювати словник приказками, прислів'ями, образними виразами з художніх</p>	<p>Оволодіти прийомами інакомовності (алегорії), фантастичного перетворення, перебільшення; емоційно та інтонаційно виразно (залежно від змісту твору) характеризувати персонажі, виявляти власне ставлення до героїв та їхніх вчинків. Опанувати виразні засоби, необхідні для виконання різних ролей, відображення рольових дій, взаємин. Помічати емоційний стан партнера й рахуватись з ним; оволодіти різними способами та прийомами емоційного впливу. Користуватись набутим досвідом постановки ігор-драматизацій, розігрувати нові та знайомі сюжети за змістом і мотивами літературних творів, казок та інших малих форм усної народної творчості. Використовувати й виготовляти елементи атрибутів, що</p>

	творів, узагальнюючими родовими поняттями другого порядку, словами та фразами, що вживаються в переносному значенні. Учити розуміти фразеологічні вирази.	характеризують типові риси образу, місця, події.
«Витоки мовленнєвого розвитку»	3 роки	
	<p>Збагачувати словник дітей новими словами відповідно до тем: «Дитячий садок», «Ігри», «Іграшки», «Сім'я», «Побутові предмети», «Одяг», «Взуття», «Меблі», «Тварини», «Птахи», «Рослини», «Овочі та фрукти», «Продукти харчування», «Транспорт», «Пори року», «Явища природи», «Свята». Вводити в активний словник дитини нові узагальнюючі поняття. Продовжувати збагачувати словник дітей іменниками, словами, які позначають близьке оточення дитини, далеке, словами, що позначають абстрактні поняття, словами з характеристичним значенням. Вчити правильно користуватися словами, що позначають частини тіла людей і тварин. Збагачувати словник дітей прикметниками: присвійними, які означають фізичні якості людини та інших істот, психічні властивості, особливості характеру, та відносно-якісними прикметниками, прикметниками вищого ступеня порівняння, найвищого ступеня с префіксом «най-». Збагачувати словник дітей дієсловами, вчити розрізняти значення дієслів з префіксами «за-», «при-». Поповнювати словник дієприкметниками, дієприслівниками, прислівниками. Продовжувати розширювати словник дітей синонімами (словами, близькими за значеннями), антонімами (словами з протилежним значенням).</p>	<p>Продовжувати залучати дітей до ігор-драматизацій за змістом знайомих казок як у музичному супроводі, так і без нього. Стежити, щоб діти влучно передавали інтонаційні відтінки мови, героїв казки, в ігрових діалогах, доречно імітувати їхні жести, рухи, міміку з елементами творчої імпровізації. Вчити дітей розігрувати зміст окремих віршів, забавлянок, пісень, написаних у діалогічно-ігровій формі; залучати до сюжетно-рольових ігор за уривками (окремими епізодами тексту) казки, оповідання чи в зв'язку з прочитаним художнім текстом з творчою імпровізацією сюжету (ігри за сюжетами літературних творів); театралізувати окремі епізоди казок (театралізовані ігри), влаштовуючи імпровізовані «Театри». Залучати дітей до інсценування знайомих казок, дослівного відтворення тексту, відповідної інтонації, рухів жестів і міміки героїв казки. Залучати дітей до посильної допомоги у виготовленні декорацій, костюмів та атрибутів майбутньої інсценівки. Інсценувати та читати за ролями вірші розважального, гумористичного чи морально-етичного змісту, написані в діалогічній формі.</p>

	<p>Образне мовлення. Збагачувати словник дітей образними поетично-художніми виразами, порівняннями, фразеологізмами, приказками, прислів'ями, звуконаслідувальними словами, вигуками.</p> <p>Мовленнєвий етикет. Увести в активний словник дитини форми вітання та прощання, форму ввічливого прохання, подяки, вибачення, форму ввічливого звертання «Ви» до дорослих. Засвоїти форми звертання до дорослих: називати на ім'я та по батькові, вітатися та прощатися, дякувати за допомогу, виявлену увагу, не втручатися в розмову дорослих. Засвоїти форми звертання до дітей: називати дитину на ім'я, лагідно; розмовляти спокійно, лагідним і привітним тоном. Не втручатися в розмову інших дітей.</p>	
4 роки		
	<p>Збагачувати словник дітей новими словами (всі частини мови) відповідно до тем: «Дитячий садок», «Ігри та «Іграшки», «Родина. Родинні стосунки», «Праця та професії дорослих, «Транспорт», місто (село, селище)», «Одяг та взуття», «Наші найменші друзі», «Святкові дні», «Рослини», «Продукти харчування», «Ввічливі слова», «Наша Україна». Активізувати словник дітей іменниками, які позначають назви предметів та явищ близького, віддаленого та далекого оточення. Збагачувати словник іменниками спільного роду; іменниками, які мають лише одну або лише множину, складними словами зі з'єднувальними голосними, словами, що означають явища природи, взаємовідносини між людьми, родинні стосунки, професії дорослих, національну їжу, національний посуд, національні свята, слова, пов'язані з державою, Україною.</p>	<p>Драматизувати з дітьми нові для них казки більш складного змісту в музичному супроводі. Стимулювати до самостійних ігор-драматизацій за змістом добре знайомих художніх творів казок. Спонукаючи дітей до вдалої заміни авторських слів своїми словами, інтонаційно виразно передавати діалоги, виразні рухи героїв. Продовжувати вчити дітей розігрувати зміст віршів, забавлянок, українських народних пісень, епізоди знайомих казок, оповідань (театралізовані ігри та ігри за змістом художніх творів), творчо імпровізувати їхній зміст у сюжетно-рольових іграх «Наш театр». Залучати дітей до інсценування віршованих творів (жартівливих, морально-етичного змісту), написаних у діалогічній формі, дотримуючись дослівного відтворення тексту. До свят та ранків інсценувати зміст знайомих казок у супроводі декорацій, костюмів, музики. Вчити дітей імітувати виразні</p>

	<p>Продовжувати збагачувати словник іменниками, які означають збірність, абстрактні поняття, час та простір, узагальнюючими словами. Поповнювати словник прикметниками, які мають коротку форму, присвійними прикметниками, позначеннями ступенів прикметників словами «більш, менш, трохи». Збагачувати словник дітей дієсловами. Уводити в активний словник дієприкметники, дієприслівники, ступені прислівників, прислівники часу, місця; прийменниками, частками. Ознайомити дітей з різними значеннями багатозначних слів. Продовжувати збагачувати словник словами-синонімами та антонімами (різні частини мови). Вчити класифікувати предмети, речі, явища за відповідними ознаками.</p> <p>Образне мовлення. Збагачувати словник дітей образними, художньо-поетичними виразами, порівняннями. Ввести в активний словник дитини прислів'я, приказки та фразеологічні звороти, звуконаслідувальні слова та вигуки.</p> <p>Мовленнєвий етикет. Збагачувати словник дітей новими формами мовленнєвого етикету в ситуаціях вітання, прощання, знайомства, подяки, вибачення, компліменти. Продовжувати вчити дітей культурі мовленнєвого спілкування.</p>	<p>рухи героїв, інтонаційно передавати їхню мову.</p>
5 років		
	<p>Активізувати, уточнювати та збагачувати словник дітей словами відповідно до тематики словникової роботи попередньої групи та в межах нових тем: «Взаємини між людьми», «Гостинність», «Доброзичливі сусіди», «Дорожній рух», «Машини-помічники», «Спортивні розваги», «Народні вироби», «Народні національні</p>	<p>Спонукаати дітей до самостійних ігор-драматизацій, театралізованих ігор та ігор за змістом знайомих художніх творів, влаштовуючи ігри в «Театр». Продовжувати вчити дітей драматизувати зміст нових казок та віршів у супроводі музики. Залучати до читання-розігрування віршованих творів за ролями на літературних</p>

	<p>символ», «Українські традиції та обряди», «Державні символи». Продовжувати збагачувати словник дітей іменниками, які означають взаємовідносини між людьми, правила поведінки людей на вулиці, правила дорожнього руху; складними словами, які означають назву машин, що полегшують працю людей, словами, які означають спортивні ігри, розваги. Ввести в словник дітей іменники – назви державних і народних символів, традицій, виробів, збірні іменники, що означають сукупну множину, складноскорочені слова, словосполучення. Продовжувати збагачувати словник дітей синонімічними іменниками, словами-антонімами, узагальнюючими родовими поняттями другого порядку. Розвивати стилістичне чуття рідної мови: розуміти слова-омоніми, переносне значення слів; слова, у значенні яких багато спільного. Збагачувати словник дітей дієсловами недоконаного виду, які означають обмежену дію, безособовими дієсловами; словами близького значення. Вчити доречно і точно добирати дієслова відповідно до ситуації спілкування. Уводити в словник дітей прикметник вищого і найвищого ступенів зі словами «найбільш, найменш, занадто, дуже». Вчити добирати до іменників якісні, відносні та присвійні прикметники. Поповнювати словник дієприкметниками, формами минулого часу, дієприслівниками, числівниками, прийменниками, частками.</p> <p>Образне мовлення.</p> <p>Стимулювати та активізувати вживання дітьми образних виразів, засвоєних у попередніх групах. Продовжувати збагачувати словник дітей художньо-поетичними виразами, порівняннями, образними</p>	<p>ранка. Відповідно до інтересів дітей залучати їх до роботи в драматичних гуртках. Продовжувати вчити дітей інсценувати нові художні твори, готувати інсценівки до тематичних занять, свят, літературних ранків, вечорів розваг. Доручати дітям промовляти авторський текст (від автора). Залучати дітей до виготовлення декорацій, атрибутів, костюмів.</p>
--	--	--

	словосполученнями, звуконаслідувальними словами. Продовжувати збагачувати словник прислів'ями, приказками, фразеологічними зворотами. Мовленнєвий етикет. Збагачувати словник дітей формами мовного етикету відповідно до ситуації: вітання, прощання, знайомства, компліменту.	
--	---	--

В усіх розглянутих програмах визначені завдання розвитку словника дітей дошкільного віку та театралізованої діяльності дошкільників. Водночас у кожній програмі є свої акценти щодо розвитку дошкільнят. Так, одним з основних завдань дошкільного закладу у програмі „Дитина” визначається залучення дітей до рідної мови та мистецтва як основних складових людської культури. Зміст цієї роботи викладено в розділах «Мова рідна, слово рідне» (підрозділ «Слово до слова - зложиться мова»), де основна увага приділяється збагачення та активізації словникового запасу дітей словами відповідно до віку, вмінню правильно користуватися словами, розвивати зв'язне мовлення, підтримувати словесної творчості дітей, а також у розділі «Граючись, зростаємо», де значна увага приділяється розширенню словникового запасу, збагаченню мови образними висловами, стимулюванню дитячої творчості, що відбувається через ігри-інсценівки, драматизації, театралізації [4].

Програма навчання та виховання дітей у дошкільному закладі „Малює” передбачає розвиток усного мовлення, моделювання природних мовленнєвих ситуацій, що підвищує мовленнєву активність дитини. Мовленнєвий розвиток дитини розглядається як один з основних чинників становлення особистості в дошкільному дитинстві, здатність до спілкування розуміється як комплексна здатність користуватися засобами взаємодії (невербальні, предметно-практичні, мовні). Підрозділ «У світі слів» розділу «Мовленнєве спілкування» спрямовує роботу на активізацію та збагачення словника дітей згідно з темами відповідно віку. Підрозділ «Театралізовані ігри» у розділі «Гра» приділяє увагу набуттю досвіду постановки ігор-драматизацій, розігруванню сюжетів за змістом і мотивами літературних творів, казок та форм усної народної творчості [5].

У Базовому компоненті дошкільної освіти театралізована діяльність розглядається як один із компонентів художньо-мовленнєвої діяльності, засіб розвитку гарного, образного, літературного мовлення.

Термін „театральна-мовленнєва діяльність” акцентує увагу на мовленнєвому розвитку дошкільників, адже кожен зі складових цієї діяльності: сприймання літературних творів засобами театру, театралізована гра як «гра для себе» та інсценування як підготовлений виступ дітей «для себе». Отже, театральна-мовленнєва діяльність визначається як художньо-ігрова, що пов'язана зі сприйманням творів театрального мистецтва та відтворенням через слово, зв'язне мовлення уявлень, почуттів у різних видах і формах театральних дій.

У відвертому, щирому ставленні до художнього образу, втіленні його в різних формах театралізованої діяльності дитина виявляє рівень художньо-естетичного сприймання, мовленнєвої компетенції, певні знання, вміння, навички, набуті нею раніше в умовах спеціально організованого навчання.

Акцентування на мовленнєвих завданнях надасть педагогам можливість підсилити вплив театралізованої діяльності на опанування дітьми рідної мови, оволодіння різними формами й типами зв'язного мовлення. Адже під час перегляду вистав, ознайомлення з літературними творами за допомогою театру дитина набуває

зразки правильного, емоційно забарвленого зв'язного мовлення, насиченого влучними образними виразами, прислів'ями, приказками, фразеологізмами. Сюжетно-рольова гра за мотивами літературних творів сприяє розвитку сюжетоскладання і тим самим допомагає дітям засвоїти норму в найвищому її прояві, оскільки дошкільники вправляються в самостійному складанні зв'язного твору - сюжету, а потім навіть сценарію для театралізованої вистави. У процесі підготовки до показу вистави у дітей розвивається емоційно забарвлене зв'язне мовлення, яке передбачає широке вживання вербальних і невербальних засобів виразності.

Важливе значення для організації театралізованої діяльності дітей та керівництва нею має визначення змісту, функціонального призначення, специфіки мовленнєвих завдань у кожному з її видів.

Кожен із видів театралізованої діяльності ставить свої пріоритетні мовленнєві завдання. Коли дитина переглядає виставу, вона сприймає кращі зразки правильного літературного мовлення, що сприяє розвитку та вдосконаленню її власного мовлення. У театралізованій грі збагачується та активізується словник дітей, формуються вміння самостійно складати, створювати власний сюжет, добирати належне мовленнєве оформлення для реалізації задуму, ідеї. Під час підготовки театральної вистави дитина також виконує вправи, спрямовані на розвиток виразності, образності мовлення та засвоює сприйняті раніше готові мовленнєві форми.

Отже, у межах кожного вікового періоду театралізована діяльність дітей має свої особливості, зумовлені особливостями розвитку мовлення, ігрової діяльності, театральних дій, сприймання дітьми літературних творів.

Література:

1. Аматыєва О.П. Діагностика та розвиток творчих здібностей дошкільників у театральній-ігровій діяльності // Наука і освіта. - 1999. - № 5 -6. - С.77-80.
2. Богуш А.М. Мовленнєвий розвиток дітей: Сутність та шляхи реалізації // Дошкільне виховання. - 1999. - № 6. - С. 3-5.
3. Витоки мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку / Укл. А.М.Богуш. - Одеса: Маяк, 1999. - 88 с.
4. Дитина: Орієнтовний зміст виховання і навчання дітей 3-7 років у дитячих закладах. - К., 1991.- 469 с.
5. Малятко: Програма виховання дітей дошкільного віку. - К., 1991.- 200 с.